

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Շրջակա միջավայրի նախարար
Հակոբ Սիմիդյան

« 13 » 07 2022թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 0095-22

Ձեռնարկողը՝

«ԱՆՏՈՆ» ՍՊԸ

Լոռու մարզ, գ. Գուգարք, 1-ին փող., շ.3, բն. 27

Գործունեությունը՝

Լոռու մարզի Մեծ Սարի գրանողիորիտների հանքավայրի
«Հարավ-արևելյան» տեղամասում արդյունահանման
աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
գնահատման հաշվետվություն

Լոռու մարզ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
տնօրենի պարտականությունները կատարող

Խ. Մարտիրոսյան

Առդիր՝ 6 թերթ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

թիվ ԲՓ 0095-22
43 > 07 2022թ.

Լոռու մարզի Մեծ Սարի գրանողիորիտների հանքավայրի «Հարավ-արևելյան» տեղամասում արդյունահանման աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվություն

Ձեռնարկող՝

«ԱՆՏՈՆ» ՍՊԸ

Փաստաթղթի տեսակը՝

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
գնահատման հաշվետվություն /ՇՄԱԳ/,
նախագծային փաստաթղթեր

Տեղադրման վայրը՝

Լոռու մարզ, Վանաձոր համայնք, բն. Գուգարք

Ներածական մաս. Լոռու մարզի Մեծ Սարի գրանողիորիտների հանքավայրի «Հարավ-արևելյան» տեղամասում «ԱՆՏՈՆ» ՍՊԸ ընկերությունը /այսուհետ՝ Ընկերություն/ նախատեսում է իրականացնել օգտակար հանածոյի արդյունահանում:

Համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի, 4-րդ մասի, 2)-րդ կետի գ. ենթակետի՝ նախատեսվող գործունեությունը դասակարգվում է «Ա» կատեգորիայի:

Ընկերության կողմից ընդերքօգտագործման նպատակով հայցվող տեղամասը տեղադրված է 2225մ-2365մ բացարձարկ բարձրությունների վրա, զբաղեցնում է 5.125հա մակերես: Տեղամասը Գուգարք և Փամբակ բնակավայրերից գտնվում է համապատասխանաբար՝ 4.5կմ և 4.2կմ հեռավորությունների վրա և վերջիններիս հետ կապված է բարենպաստ գրունտային և ասֆալտապատ ճանապարհներով: Տեղամասի կենտրոնի աշխարհագրական կոորդինատներն են՝ հյուսիսային լայնության՝ 40°48'10" և արևելյան երկայնության՝ 44°36'38": Լեռնագրական տեսակետից տարածաշրջանը հարում Բազումի և Փամբակի լեռնաշղթաներին, բնութագրվում է բարձր լեռնային, խիստ կտրատված ռելիեֆով:

Օգտակար հանածոյի արդյունահանման նպատակով Ընկերության կողմից հայցվող տարածքը գտնվում է Գուգարք բնակավայրի վարչական սահմաններում, ներկայացված է համայնքային սեփականություն հանդիսացող գյուղատնտեսական նշանակության արոտավայրերով: Տեղամասը ներառված չէ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների սահմաններում, չի առնչվում բնության հուշարձանների հետ: Մոտակա անտառային տարածքները տեղամասից գտնվում են 320-360 մ հեռավորությունների վրա:

Հետախուզված հանքավայրի տարածքը ջրագրով է, ստորերկրյա ջրերի հորիզոններ և ելքեր չեն հայտնաբերվել, ինչը պայմանավորված է հանքավայրի երկրաբանական և գեոմորֆոլոգիական առանձնահատկություններով: Հանքավայրի սահմաններում տեկտոնական խախտումներ, սողանքներ, փլուզումներ և այլ գեոինամիկ երևույթներ չեն արձանագրվել:

Նկարագրական մաս. ՀՀ Լոռու մարզի Մեծ Սարի գրանողիորիտի հանքավայրի հարավ-արևելյան տեղամասի պաշարները՝ 5.125հա տարածքում Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարի կողմից 01.06.2020 թվականի դրությամբ 01.06.2021թ.-ին, հաստատվել են թիվ 832-Ա հրամանով, հետևյալ կարգերով և

- Օգտակար հանածոյի միջին հզորություն - 8.8մ,
- Օգտակար հանածոյի հաշվեկշռային պաշարների քանակ - 117.9հազ.մ³,
- Արդյունահանվող պաշարների քանակ - 100.0հազ.մ³,
- Մակաբացման ապարների քանակ - 68.2հազ.մ³:

Հանքավայրի բացումը կատարվում է գոյություն ունեցող գրունտային ավտոճանապարհի հարավ արևելյան մասի 2278.0մ բարձրության նիշից դեպի 2287.5մ բարձրության հորիզոն /190մ երկարությամբ, 6.0մ լայնությամբ, 63.33% և ամենամեծ թեքությամբ/: Այնուհետև ավտոճանապարհը կունենա մուտքեր հաջորդ՝ 2285.0մ-2270.0մ բարձրության հորիզոններ՝ համապատասխան թեքություններով:

- Հանքավայրի մշակման համակարգի տարրերն են՝
- Հանքաստիճանի բարձրություն՝ 2.5 մ;
 - Անվտանգության բերմայի լայնություն՝ 1.0 մ;
 - Աշխատանքային հանքաստիճանի թեքման անկյուն՝ 90°;
 - Աշխատանքային հրապարակի ամենափոքր լայնություն՝ 20-25 մ:

Բլոկների (մեծ աղյուսների) արդյունահանում և միաքարի անջատումը զանգվածից կատարվում է հորատասեպային եղանակով: Գրանոդիորիտի զանգվածի ճեղքումը նախատեսվում է կատարել սեպանցքների մեջ տեղադրված սեպերի օգնությամբ՝ օգտագործելով ПП-20В հորատման մուրճերով: Բլոկների բարձումը և բեռնաթափումը մշակման արտադրամասում կատարվում է 10տ բեռնամբարձությամբ KS-2571 մակնիշի ավտոկռունկի միջոցով:

Հանքավայրը ծածկող մակաբացման ապարների /ժամանակակից առաջացումներ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ավազակավեր, ջարդոտված հողմնահարված գրանոդիորիտներ/, ընդհանուր ծավալը կազմում է 68200մ³ /այդ թվում՝ 18800մ³ փխրուն-բեկորային դելյուվիալ առաջացումներ, 49400մ³-ը հողմնահարված, խիստ ճեղքավորված գրանոդիորիտներ/: Հանքարդյունահանման աշխատանքները սկսելիս ծածկող ապարների շերտը բուլդոզերով հավաքվում և ավտոինքնաթափով տեղափոխվում և պահեստավորվում են 0.5կմ հեռավորության վրա՝ բացահանքի արևմտյան մասում ձևավորվող N1 ժամանակավոր արտաքին լցակույտ: Լցակույտի միջին բարձրությունն է 4.5մ, որի թեքության $\alpha = 350$ -ի դեպքում՝ զբաղեցրած մակերեսը կազմում է՝ 10500մ² մակերես:

Իսկ հանույթից առաջացած՝ 68900մ³ ծավալով արտադրական թափոնները, (որոնք իրենցից ներկայացնում են գրանոդիորիտի կտորներ և պիտանի են խճի և ավազի արտադրության համար), բացահանքի շահագործման տարիներին կտրամադրվեն սպառողին: Մինչև սպառողի կողմից իրացվելը արտադրական թափոնները հենց հանքաստիճանի վրա կտեղադրվեն N2 Լցակույտում, որը կունենա 1.5մ բարձրություն, 60մ² մակերես: Ավտոճանապարհների անցումը՝ մակաբացման ապարների հավաքումը, կուտակումը կատարվում է բուլդոզերի օգնությամբ:

Շահագործման 19-րդ տարվանից սկսած կկատարվի մակաբացման ապարների տեղափոխում բացված 2270.0 հանքաստիճանի վրա և փոում 7.5մ բարձրությամբ 7870մ² մակերեսին և ներքին լցակույտում հարթեցում:

Բացահանքի մատակարարումը տեխնիկական ջրով կատարվում է հորատման աշխատանքների ժամանակ փոշեկանխման, աշխատանքային հրապարակների, ճանապարհների և լցակույտերի ջրման նպատակով: Զուրը՝ 6630լիտր/օր ծախսով բերվելու է ջրցան-վացող մեքենայով՝ պայմանագրային հիմունքներով: Աշխատողների

իրականացման ծախսերը 1.125 հա մակերեսով տարածքի համար գնահատվել են 225.000 դրամ/ կկատարվի շահագործման աշխատանքների ավարտից հետո: Ընդամենը ռեկուլտիվացման ծախսերը կկազմեն՝ $1975.7 + 225.0 = 2220.7$ հազ. ՀՀ դրամ:

Ընկերության կողմից, արդյունահանմանը զուգընթաց իրականացնելու է շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցությունների կանխարգելմանն ու մեղմմանն ուղղված մշտադիտարկումներ, որոնք ներառվել են բնապահպանական մշտադիտարկումների պլանում և որպես օբյեկտներ դիտարկվել են՝ մթնոլորտային օդը, հողային ծածկույթը, կենսաբանական միջավայրը և սոցիալական միջավայրը /աղմուկ, թրթռում/: Մշտադիտարկումների իրականացման համար տարեկան ծախսերը կազմում է 150.0 հազ. ՀՀ դրամ:

ՇՄԱԳ-ում նախատեսվել են միջոցառումներ՝ ուղղված աշխատանքային միջավայրում աշխատողների անվտանգությանը, արտակարգ իրավիճակների արձագանքմանը, հրդեհային անվտանգությանը, հնարավոր սոցիալական ազդեցությունների մեղմմանն ու կանխարգելմանը: Բոլոր միջոցառումներն իրենց գործողություններով ամփոփվել են բնապահպանական կառավարման և մոնիթորինգի պլաններում:

Եզրափակիչ մաս: Նախատեսվող գործունեության ՇՄԱԳ հաշվետվության փորձաքննությունն իրականացվել է <<Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին>> ՀՀ օրենքի պահանջներով: Գնահատման և փորձաքննության փուլերում Լոռու մարզի Գուգարք բնակավայրում անցկացվել են հանրային քննարկումներ /չորս քննարկում/, որոնց ընթացքում գործունեության իրականացումը մասնակիցների կողմից արժանացել է հավանության: Մասնակիցների կողմից կարևորվել է հանքավայրի շահագործման աշխատանքներում բնակավայրերից աշխատատեղերի ստեղծումը և Ընկերության կողմից համայնքում սոցիալական ծրագրերի իրականացումը:

Փորձաքննական գործընթացին մասնակցել են առողջապահության, կրթության, գիտության, մշակույթի, սպորտի և արտակարգ իրավիճակների նախարարությունները, կադաստրի կոմիտեն, Լոռու մարզպետարանը, տեղական ինքնակառավարման մարմինները, շրջակա միջավայրի նախարարության ստորաբաժանումներ, որոնց կողմից ներկայացված կարծիքները ևս հաշվի են առնվել փորձաքննության գործընթացում և ՇՄԱԳ հաշվետվության լրամշակումներում:

Վերլուծելով նախագծային փաստաթղթերի և ՇՄԱԳ հաշվետվության փորձաքննության և հանրային քննարկումների արդյունքները, պետք է փաստել, որ շրջակա միջավայրի պահպանության և սոցիալական հնարավոր ազդեցությունների կանխարգելման տեսանկյունից նախատեսվել են բավարար միջոցառումներ և գործողությունների ծրագիր: ՇՄԱԳ հաշվետվությունում ներկայացված բնապահպանական միջոցառումների և մոնիթորինգի գործողությունների իրականացման արդյունքում, հանքավայրի շահագործման ընթացքում աղտոտվածությունը օդային և ջրային ավազանների, հողային ռեսուրսների ինչպես նաև կենսաբազմազանության վրա կգտնվի թույլատրելի նորմերի սահմաններում:

Փորձաքննական պահանջներ

1. Աշխատանքների իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է պահպանել ՇՄԱԳ հաշվետվությունում և նախագծային փաստաթղթերում ամրագրված տեխնոլոգիական նորմերի, բնապահպանական պահանջների կատարումը, ինչպես նաև պահպանել

Գուգարք բնակավայրում Ընկերության կողմից նախատեսված սոցիալական ծրագրերի իրականացումը:

2. ՀՀ կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի N 438 որոշման 43-րդ կետի «Հիմնարկները, իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք աշխատանքների կատարման ժամանակ պատմական, գիտական, գեղարվեստական և այլ մշակութային արժեք ունեցող հնագիտական և մյուս օբյեկտների հայտնաբերման պահից պարտավոր են դադարեցնել աշխատանքները և դրա մասին անհապաղ հայտնել լիազորված մարմին»:

3. Հանքարդյունահանման աշխատանքների իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է առաջնորդվել ՀՀ կառավարության 2018 թվականի փետրվարի 22-ի «Ընդերքօգտագործման հետևանքով բնապահպանական կորուստների նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության կանխարգելման նպատակով պլանավորվող մշտադիտարկումների իրականացման պահանջների, ինչպես նաև արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացնելու կարգը սահմանելու մասին» N 191-Ն որոշման պահանջներով, շրջակա միջավայրի բաղադրիչների /մթնոլորտային օդ, հողային ծածկույթ, կենսաբազմազանություն/ մշտադիտարկումների արդյունքների տարեկան հաշվետվությունը նշված որոշմամբ սահմանված ժամկետներում և ձևաչափով ներկայացնել լիազոր մարմին:

4. Հանքավայրի շահագործման աշխատանքների ավարտից 2 տարի առաջ ՀՀ ընդերքի մասին օրենսգրքի պահանջներին համապատասխան կազմել հանքի փական վերջնական ծրագիր և ներկայացնել շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության:

5. Գործունեության իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է ապահովել և պահպանել բնապահպանական կառավարման պլանում և մշտադիտարկման ծրագրում նախատեսված միջոցառումների իրականացումը /կարևորելով փոշենստեցման նպատակով պարբերաբար ջրցանը/ և դրանց իրականացման ժամանակացույցերը:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«ԱՆՏՈՆ» ՍՊԸ կողմից ներկայացված Լոռու մարզի Մեծ Սարի գրանողիորիտների հանքավայրի «Հարավ-արևելյան» տեղամասում արդյունահանման աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն՝ վերը նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի գլխ. մասնաճյուղ, Մկրտչյան

